

Mål og resultatplan 2019

for De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland

Indholdsfortegnelse:

Strategisk målbillede	Side 2
Resultatplan for 2019	Side 4
Gyldighedsperiode og opfølgning	Side 7
Model for opfølgning på mål- og resultatkontrakt	Side 8

Strategisk målbillede i 2019

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) er en selvstændig og uafhængig forskningsinstitution under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet (EFKM), der udfører opgaver inden for natur-, miljø-, klima-, energi- og råstofmæssige områder for en række forskellige ministerier, herunder især for Miljø- og Fødevareministeriet, Udenrigsministeriet og Grønlands Selvstyre. GEUS er således en "multiressortinstitution", som har status som statsvirksomhed og ledes af en bestyrelse samt en direktør.

GEUS' forskning og øvrige opgaveløsning sker i et langsigtet og samfundsrelevant perspektiv, og opgaverne løses ofte i samarbejde med universiteter eller virksomheder. Endvidere er det GEUS' opgave at skabe ny relevant geofaglig viden på internationalt videnskabeligt niveau samt at hjemtage forskningsprojekter fra udlandet. GEUS skal drive forskning indtil højeste internationale niveau og formidle sin samlede viden gennem international publicering af forskningsresultater. Generel information formidles til offentligheden, således at samfundet, virksomheder og borgere har adgang til pålidelige og kvalitetssikrede geovidenskabelige data samt geologiske kort over Danmark og Grønland.

GEUS påtager sig mod betaling løsning af forsknings-, overvågnings- og rådgivningsopgaver for offentlige og private rekvirenter, ligesom GEUS deltager i nationale og internationale forskningsprogrammer.

I GEUS Strategi 2016 er angivet en række langsigtede strategiske sigtelinjer for GEUS' samlede virksomhed 2016-2024, hvoraf en række har relation til indsatser i EFKM's Udviklingsstrategi, (fx *Parat og dynamisk organisation, Samskabelse med eksterne aktører, Nye arbejdsformer, der understøtter innovation og nytænkning, Skabe værdi med data og Nye løsninger med nye teknologier*) herunder:

- GEUS vil i sine opgaver fokusere på at bidrage til sikker energiforsyning, energiomstilling, vandforvaltning, klimatilpasning og udnyttelse af naturressourcer af central betydning for det danske og grønlandske samfund.
- GEUS vil øge sin deltagelse i det internationale forsknings-, kapacitetsopbygnings- og rådgivningsarbejde, udvikle den internationale arbejdsdeling og samarbejde med søsterorganisationer i EU samt øge hjemtagelsen af internationale midler til finansiering af GEUS' virksomhed.
- GEUS vil øge sin forskningshøjde og sit bidrag til innovation samt GEUS' internationale konkurrenceevne.
- GEUS vil styrke tilgængelighed, synlighed og værdisindhold af sine data og viden, og gennem videreudvikling af databaser samt udvikling af nye og moderne services styrke brugen og nytteværdien af GEUS' informationer og viden.
- GEUS vil fremme samarbejde og partnerskaber med erhvervsliv og myndigheder for at medvirke til, at GEUS' viden og rådgivning bedst muligt kan indgå i og danne grundlag for vækst – i Danmark, Grønland og internationalt – og dermed bidrage til løsning af vigtige ressource- og miljøproblemer.

- GEUS skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor etiske normer og sociale værdier er bærende i virksomhedskulturen, samt være blandt de førende inden for staten i opfyldelse af social ansvarlighed og personalepolitiske mål.

GEUS har igennem de senere år haft fokus på og tilpasset sig udviklingen inden for forskningsudbydere, der lægger vægt på forskning i sammenhæng med innovation. Af nye tendenser imødeser GEUS, at energiområdet med hastige skridt udvikler sig i retning mod grøn energi frem for kulbrinte-baseret energiforsyning. Denne udvikling afspejler sig allerede i både GEUS' opgaveportefølje såvel som rekruttering – en effekt, der forventes at stige i de kommende år.

Denne mål- og resultatplan vil være en kombination af resultatmål for aktiviteter, hvor GEUS i sin årlige udmøntning af Resultatkontrakt 2016-2019 mellem GEUS og EFKM bidrager til EFKM's Udviklingsstrategi, og andre aktiviteter af væsentlig karakter fra GEUS' Arbejdsprogram 2019.

Resultatplan for 2019

Målformulering

1. Fjeldskredsrisiko i Grønland (policy)

Det er målet at fortsætte arbejdet med vurdering af risici for fjeldskred ved gennemførelse af analyse af ca. 20 lokaliteter. Disse lokaliteter blev i 2018 – på baggrund af en screening baseret på gennemgang af eksisterende kort- og billedmateriale samt satellitdata – udpeget som særligt kritiske med potentiel risiko for tsunamier i tilstødende byer og bygder. Arbejdet løber fra 2019-2021 og vil blive dokumenteret med detaljerede beskrivelser af alle kritiske lokaliteter med risikovurderinger samt anbefalinger om overvågning og behov for tiltag.

For at nå målet vil GEUS i 2019 planlægge og udføre feltarbejde ved de udvalgte lokaliteter samt gennemføre løbende radarsatellitundersøgelser. Det skal bemærkes, at alle aktiviteter er betinget af finansiering.

2. Klimaændringer og afsmeltning af Grønlands indlandsis (drift)

Det er målet fortsat at vurdere klimaforandringernes effekt på afsmeltning af indlandsisen gennem overvågning og modellering af Grønlands indlandsis.

For at nå målet vil der blive gennemført feltarbejde, dataindsamling og databehandling samt modellering i forbindelse med Program for overvågning af Grønlands indlandsis (PROMICE) og klimamoniteringsprogrammet ved Camp Century.

3. Bidrage til den grønne omstilling (policy)

Det er målet at bidrage til den grønne omstilling gennem fortsat arbejde med grønne energiprojekter, der styrker vores viden om eksempelvis geologiske risici ved dyb geotermi, om udnyttelse af bynær, overfladenær geotermi, om geologisk lagring af varme, om CCS, lagring af gas og evt. nye energiformer (fx brint, metan, syntetiske brændstoffer) mv.

For at nå målet vil der fortsat blive arbejdet på igangværende projekter indenfor emnet, herunder forskning og rådgivning i forbindelse med nye (dyb) geotermilicenser, hvor licenshaver måtte have et behov samt løbende opdatering af den WebGIS-geotermi portal, der blev etableret for midler fra Energiforliget 2012. Derudover vil GEUS afsøge muligheder for at igangsætte nye forsknings- og rådgivningsprojekter med udgangspunkt i regeringens klima- og luftudspil, og undersøge mulighederne for at hjemtage nye (internationale) projekter (eksempelvis finansieret fra CLIMIT, EU mv.) vedr. CCS. Endelig vil GEUS, i tråd med den danske energiaftale af 29. juni 2018, bidrage til fortsat optimering af udnyttelsen af de eksisterende kulbrintereserver, som led i finansieringen af den grønne omstilling.

4. Rent drikkevand (drift og policy)

Det er målet fortsat at drifte grundvandsovervågnings- og pesticidvarslingsprogrammerne i overensstemmelse med gældende krav, samt udvikle hvor muligt.

For at nå målet vil der i grundvandsovervågningsprogrammet (ud over den årlige rapportering) specifikt blive udviklet et nyt koncept til beskrivelse af den tidlige

udvikling af pesticidindholdet i grundvand, samt – afhængig af finansiering - arbejdet med udvikling af nye metoder og teknologier til screening af pesticider i grundvand.

5. Udmøntning af Olie-Gasstrategien (policy)

Det er målet at bidrage til udmøntning og implementering af Olie-Gasstrategien ved at arbejde med de anbefalinger, strategien opstiller, og hvor GEUS kan bidrage.

For at nå målet vil GEUS udarbejde et detaljeret grundlag til FFL 2020 vedrørende en frikøbsmodel for olie- og gasdata for det danske område. Derudover vil GEUS i samarbejde med Energistyrelsen samt industrien udarbejde forslag til en standardiseret indberetningsmetode for resourcedata samt evt. kommerciel vurdering af felter, fund, prospekter og leads. Endelig vil GEUS vurdere ansøgninger indkommet i forbindelse med 8. udbudsrunde. Til sidst kan bemærkes, at GEUS og Energistyrelsen fortsat vil arbejde på at skaffe finansiering til en ressourceopgørelse for det danske område i stil med en tilsvarende og igangværende opgørelse for det grønlandske område. Foreløbige erfaringer fra den grønlandske ressourceopgørelse kan på sigt anvendes på det danske område.

6. Løsning for Danmarks radioaktive affald (policy)

Det er målet at bidrage til etablering af et fremtidssikret dybtliggende geologisk slutdepot for radioaktivt affald gennem en række detaljerede geofaglige studier.

For at nå målet vil GEUS i 2019 udarbejde en grundlæggende geologiske beskrivelse af hele landet i ca. 500m's dybde, der skal danne grundlag for udvælgelse af områder til detailstudier. Dette arbejde vil blive indledt med en gennemgang af ældre arkivdata. Yderligere vil der blive arbejdet med konceptuelle modelscenarier for stoftransport samt udarbejdet en analyse af risiko for seismisitet. Desuden vil fremtidige klimaforhold bl.a. med fokus på havniveauændringer og istidsscenarier blive beskrevet. Endelig vil der blive opstillet kriterier for udpegning af områder til detailstudier samt udarbejdet en plan for feltarbejde og laboratorieanalyser (2020 og frem).

7. Effektiv forvaltning af den danske undergrund (policy)

Det er målet at sikre en effektiv forvaltning af den danske undergrund, der i dag bl.a. udnyttes til råstofindvinding og vandindvinding. Der er de seneste år opstået en øget interesse for at udnytte den danske undergrund også til andre formål. Dette gælder udnyttelse af termisk energi fra undergrunden, planer om at deponere radioaktivt affald samt energilagring. Denne udvikling har affødt et behov for at bygge en infrastruktur omfattende en database og en 3D geologisk model af den danske undergrund, indeholdende alle oplysninger om naturlige forhold og udnyttelse af den danske undergrund. Et sådan forvaltningsværktøj vil også kunne optimere planlægning af større konstruktionsarbejder, idet der ved etableringen af en sammenfattende geo-database sikres en nemmere adgang til alle tilgængelige data for myndigheder, operatører og borgere.

For at nå målet vil der i 2019 blive udarbejdet et fælles udspil i samarbejde med Digitaliseringsstyrelsen indeholdende en 'business-case'. Desuden vil der blive afholdt en workshop med vigtige interessenter.

8. Skabe værdi med data (policy)

Det er målet at data skal være let tilgængelige for omverdenen. Sammen med en række slutbrugere og dataleverandører vil GEUS i 2019 igangsætte et projekt, der sigter mod en modernisering af Jupiter, den fællesoffentlige, landsdækkende database for boringer samt grundvands- og drikkevandsdata. Derudover vil GEUS bidrage til etablering af et Hydrologisk Informations- og Prognosesystem, der skal sikre let adgang til datasæt og værktøjer til slutbrugere (fx kommunerne) til vurdering af klimændringer mv.

For at nå målet vil GEUS tage udgangspunkt i anbefalinger fra tre arbejdsgrupper, der blev nedsat i 2018. Arbejdsgrupperne er sammensat af repræsentanter fra Miljøstyrelsen, Danmarks Miljøportal, KL, Danske Regioner, DANVA og Danske Vandværker med henblik på gentænkning af Jupiter frem mod en mere brugervenlig og opdateret dataplatform. Såfremt finansieringen falder på plads i løbet af første halvdel af 2019, vil der blive arbejdet med projektorganisering og igangsættelse af et flerårigt 'Jupiter reformationsprojekt'. Indsatsen i HIP-projektet afhænger af kontraktforhandlinger primo 2019.

9. Overgang til statslige administrative systemer samt til Statens IT (intern administration)

Det er målet at gennemføre en succesfuld overgang til de nye statslige administrative systemer uden væsentlige konsekvenser for driften af GEUS. Derudover er det et mål, at få GEUS klargjort til overgang til Statens IT.

For at nå målet vedrørende overgangen til de nye statslige administrative systemer, skal der gennemføres et forberedelses- og analyseprojekt, der afdækker compliance i forhold til de nye systemer og tilrettelægger evt. ændringer i rammer, processer og roller. Endvidere skal der gennemføres mindst tre konkrete implementeringsprojekter, sådan at nyt budget-, HR- og tidsregistreringssystem kommer på plads.

For at nå målet vedrørende overgang til Statens IT, vil der ske en kortlægning af og udarbejdelse af retningslinjer for den mest effektive overgang.

Gyldighedsperiode og opfølgning

Mål- og resultatplanen for 2019 træder i kraft den 1. januar 2019 og er gældende indtil den 31. december 2019.

Der vil ske en operationel kvartalsvis opfølgning på mål- og resultatplanen på tilsynsmøder. Den kvartalvise opfølgning på målopfyldelsen sker ved hjælp af "Model for kvartalsvis opfølgning på mål og resultatplanen" side 8. Opfølgningen tager udgangspunkt i opstillede milepæle for de enkelte mål og vurderer på fremdrift og løsningshåndtering. Den endelige målopfyldelse opgøres i GEUS' årsrapport.

I vurderingen af, om GEUS opfylder målene, lægges der vægt på, at de opstillede mål realiseres i henhold til målformuleringen og inden for den aftalte tidsfrist.

Tilpasning af mål- og resultatplanen kan forekomme ved væsentlige ændringer i det grundlag, hvorpå mål og resultatplanen er udarbejdet.

På strategisk niveau drøftes mål og resultatplanen som udgangspunkt 1-3 gange årligt på strategiske direktionsmøder mellem departementschef, afdelingschefer og styrelsesdirektører.

Opfølgningen på mål- og resultatplanens effekter og resultater indgår som en del af vurderingsgrundlaget for udmøntningen af direktørens resultatløns. Der forelægges i departementet en teknisk beregning af målopfyldelsesandelen af mål- og resultatplanen multipliceret med 7,5 pct. af årslønnen. Der indhentes herudover vurderinger fra departementets kontorer og afdelingschefer om opgaveudførelsen ud over det der opfanges af mål- og resultatplanen, som indarbejdes i et notat, der forelægges for departementschefen. Departementschefen fastsætter direktørlønnen, som kan ligge i intervallet 0-15 pct. af årslønnen på baggrund af den tekniske beregning og notatet.

Kriterier for departementschefens skønsmæssige vurdering er som følger:

- Hvorvidt GEUS har håndteret årets sager og udfordringer proaktivt, ambitiøst og i relevant samspil med institutionens omverden.
- Hvorvidt GEUS har bidraget aktivt og værdiskabende til det strategiske samarbejde på tværs af koncernen.
- Hvorvidt GEUS har leveret en solid økonomistyring, en sikker drift og håndteret væsentlige bemærkninger eller anbefalinger fra Rigsrevisionen.

Påtegning

21. december 2018

Departementschef
Morten Bæk
EFKM

20. december 2018

Bestyrelsesformand
Minik Rosing
GEUS

20. december 2018

Direktør
Flemming Larsen
GEUS

Model for kvartalvis opfølgning på mål- og resultatplanen i 2019

Til brug for den løbende drøftelse af og opfølgning på GEUS' mål- og resultatplan for 2019 tages der udgangspunkt i nedenstående milepæle for hvert af de opstillede mål for 2019.

Efter første kvartal 2019 følges som udgangspunkt op på følgende:

- Mål 2: Processering af vejrstationsdata fra 2018 er udført.
- Mål 3: Som led i et europæiske projekt med deltagelse af en lang række geosurveys, gennemføres en undersøgelse blandt interessenter om konkrete planer for etablering af anlæg til geologisk lagring af varme i Danmark.
- Mål 3: GEUS har indgået en eller flere kontrakter om rådgivning og undersøgelser i forbindelse med tildeling af nye (dyb) geotermi-licenser (fx Aalborg, Aarhus, København).
- Mål 6: Grundlæggende geologisk beskrivelse af DK i ca. 500m's dybde er udarbejdet.
- Mål 7: Fælles udspil, inkl. business-case, er udarbejdet i samarbejde med EFKM og Digitaliseringsstyrelsen.
- Mål 8: Rapport fra arbejdsgrupper med anbefalinger til reformation af Jupiter foreligger.
Mål 8: Der er indgået endelig kontrakt mellem SDFE og GEUS ifm. HIP, og konkrete GEUS' opgaver i 2019-2020 er beskrevet.
- Mål 9: I et forberedelses- og analyseprojekt er alle opgaver i forhold til compliance, GAP-analyser og beskrivelse af nødvendige ændringer ift. rammer, processer og roller afsluttet. Forberedelse til implementering af mTID er afsluttet.

Efter andet kvartal 2019 følges som udgangspunkt op på følgende:

- Mål 1: Planlægning af feltarbejde er klar (afhængig af finansiering).
- Mål 2: Beregning af årligt (2018) massetab for Grønlands indlandsis er gennemført.
- Mål 3: Som led i et europæiske projekt med deltagelse af en lang række geosurveys har GEUS bidraget til beskrivelse af specifikationer for anlæg til geologisk lagring af varme.
- Mål 3: Som led i et europæiske projekt med deltagelse af en lang række geosurveys har GEUS bidraget til en international workshop om metoder og workflow vedrørende etablering af overfladenær geotermi i byområder.
- Mål 5: GEUS har gennemført vurdering af indkomne ansøgninger i forbindelse med 8. runde (frist 1. februar).
- Mål 5: Frikøbsmodel for olie- og gasdata i Danmark er klar til FFL2020.
- Mål 6: Analyse af risici for seismisitet er færdiggjort.
- Mål 6: Beskrivelse af fremtidige forhold vedrørende klima er udført.

- Mål 7: Workshop med vigtige interessenter er afholdt.
- Mål 8: Udkast til finansieringsplan for Jupiter-projektet ligger klar.
- Mål 9: Forberedelses- og analyseprojekt er afsluttet. Implementering af mTID og Statens Budgetsystem er igangsat og forløber planmæssigt.

Efter tredje kvartal 2019 følges som udgangspunkt op på følgende:

- Mål 1: Feltarbejdet er gennemført (afhængig af finansiering).
- Mål 2: Feltarbejde og dataindsamling i forbindelse med PROMICE og Camp Century er gennemført.
- Mål 3: Som led i et europæiske projekt med deltagelse af en lang række geosurveys har GEUS bidraget til udarbejdelse af overvågningsstrategi og –planer for anlæg til geologisk lagring af varme.
- Mål 6: Foreløbige konceptuelle modelstudier mht. stoftransport ligger klar.
- Mål 6: Kriterier for udpegelse af områder til detailstudier ligger klar.
- Mål 8: Projektorganisering og projektbeskrivelse inkl. tidsplan ligger klar for Jupiter-projekter (afhængig af finansiering).
- Mål 9: Implementering af tidsregistreringssystem og Statens Budgetsystem er afsluttet og implementering af Statens HR er igangsat.

Efter fjerde kvartal 2019 følges som udgangspunkt op på følgende:

- Mål 1: Skriftlig status for feltarbejde samt status for arbejdet de kommende år foreligger (afhængig af finansiering).
- Mål 2: Modellering af smeltevandsnedtrængning ved Camp Century er gennemført.
- Mål 3: Afrapportering af resultater af avancerede strømningforsøg ved oliereservoir-betingelser med det formål at reducere usikkerheden ved forudsigelser af værdien af vand-injektion i eksisterende felter foreligger.
- Mål 3: Som led i et europæiske projekt med deltagelse af en lang række geosurveys har GEUS bidraget til en oversigt over eksisterende regler og lovgivning i Europa vedrørende overfladenær geotermi.
- Mål 3: GEUS har ansøgt om midler til nye forskning og/eller udviklingsopgaver indenfor grøn energi (eksempelvis CCS); fx til pulje som følge af regeringens klima- og luftudspil, EU eller CLIMIT.
- Mål 4: Nyt koncept for beskrivelse af den tidlige udvikling af pesticid-indholdet i grundvand er udviklet og anvendt i Grundvandsovervågningsrapporten.
- Mål 4: Projekt vedr. nye metoder og teknologier til screening af pesticider i grundvand er igangsat (afhængig af finansiering).
- Mål 5: Forslag til standardiseret indberetningsmetode er udviklet i samarbejde med Energistyrelsen og industrien.
- Mål 6: Forslag til områder til detailstudier er udarbejdet.
- Mål 6: Udkast til plan for feltarbejde og laboratoriarbejde foreligger.
- Mål 7: Opsamling fra workshop samt plan for det videre arbejde er udarbejdet.
- Mål 8: Afhængig af finansiering, igangsættes Jupiter-projektet.

- Mål 9: Implementering af alle systemer er afsluttet. Systemer er i drift på aftalt niveau og kører uden væsentlige systemrelaterede problemer.
- Mål 9: GEUS er klar til 'as-is' overgang med virkning fra 1. januar 2020.